

AYT-Kimya

Modern Atom Teorisi

Atomun Kuantum Modeli

Belirsizlik İlkesi : W. Heisenberg

Orbital Denklemi : Schrödinger

Kuantum Sayıları

n : baş (birincil) kuantum sayısı

ℓ : açısal momentum kuantum sayısı / ikincil (yan) kuantum sayısı

m_ℓ : manyetik kuantum sayısı

m_s : spin kuantum sayısı

Baş Kuantum Sayısı (n)

K: $n = 1$

L: $n = 2$

M: $n = 3$

N: $n = 4$

Atomun hacmi n^2 ile doğru orantılıdır.

Açısal Momentum Kuantum Sayısı (ℓ)

Orbital türünü belirtir.

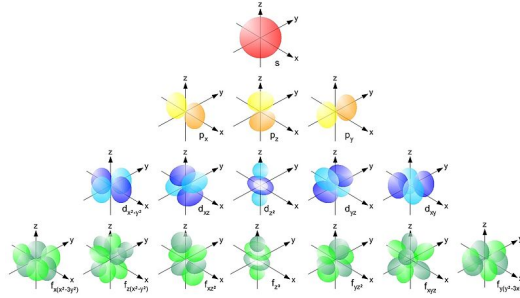
Her orbitalin kendine özgü şekli vardır.

$\ell=0$: s orbitali

$\ell=1$: p orbitali

$\ell=2$: d orbitali

$\ell=3$: f orbitali

Manyetik Kuantum Sayısı (m_ℓ)

s: $m_\ell = 0$

p: $m_\ell = -1, 0, 1$

d: $m_\ell = -2, -1, 0, 1, 2$

f: $m_\ell = -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3$

Orbitalin yönelimini belirtir.

Alt enerji düzeyinde kaç orbital olduğunu gösterir.

Bir alt enerji düzeyindeki orbital sayısı = $2\ell + 1$

Spin Kuantum Sayısı (m_s)

Elektronun kendi etrafındaki dönme eksenini belirtir, $+\frac{1}{2}$ ya da $-\frac{1}{2}$ değeri alabilir.

Orbitallerin Enerji Seviyeleri

Orbitallerin enerjileri kıyaslanırken:

- $(n+\ell)$ değeri büyük olan orbitalin enerjisi büyüktür

- $(n+\ell)$ değerleri eşit olan iki orbitalden n değeri büyük olanın enerjisi daha büyüktür.

1s < 2s < 2p < 3s < 3p < 4s < 3d < 4p < 5s < 4d < 5p < 6s < 4f < 5d < 6p < 7s < 5f < 6d < 7p

Periyodik Sistem ve Elektron Sistemi

Pauli İlkesi

Bir atomda bütün kuantum sayıları aynı olan iki atom bulunamaz.

Bir orbitalde en fazla iki elektron bulunur.

Boş orbitaller $\uparrow$,

yarım dolu orbitaller $\uparrow$ ya da $\downarrow$,

tam dolu orbitaller ise $\uparrow\downarrow$

şeklinde gösterilir.

Aufbau Kuralı

Elektronlar temel halde düşük enerjili orbitalden yüksek enerjili olana doğru sırayla dizilir.

$_{24}\text{Cr}$ ve $_{29}\text{Cu}$ bu kurala aykırıdır.

Hund Kuralı

Elektronlar, eş enerjili orbitallere yerleştirilirken önce boş orbitallere aynı spinli olarak yerleştirilir, hepsi dolduktan sonra mevcut olanlara zıt spinli olarak yerleştirilir.

$\uparrow\downarrow$ ✓, $\uparrow\uparrow$ ✗, $\uparrow\downarrow$ ✗